



COL·LEGI DE GEÒGRAFS

## MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL COL·LEGI DE GEÒGRAFS A LES ILLES BALEARS, ANY 2005

Palma de Mallorca, març de 2006

### 1 - EN ELS DOS ANYS DE LA CONSTITUCIÓ DE LA DELEGACIÓ TERRITORIAL DEL COL·LEGI DE GEÒGRAFS A LES ILLES BALEARS

Quan es compleixen dos anys de la constitució de la delegació balear del Col·legi de Geògrafs, la seva junta directiva presenta la següent memòria d'activitats corresponents a l'any 2005, en la qual es fa una repassada detallada de la tasca desenvolupada al llarg de l'any, i de la qual s'en fa una valoració general. Tot al respecte, convé fer destacar al menys aquest dos aspectes: d'una banda, la plena consolidació del Col·legi de Geògrafs dins l'àmbit territorial de les Illes Balears, posada de manifest en l'atenció que ha merescut com a entitat convidada a assistir i participar en distintes reunions convocades per organismes públics tals com l'Ajuntament de Palma o el Govern de les Illes Balears; d'altra banda, la consolidació del Col·legi de Geògrafs com una entitat que el col·lectiu de geògrafs professionals de les Illes Balears, com el de llicenciats i estudiants, coneix i identifica ja amb les funcions de suport a l'exercici professional de la Geografia, tant pel que fa a geògrafs en actiu com als que cerquen feina. Així mateix, els geògrafs en actiu i els futurs geògrafs troben en la delegació balear del Col·legi de Geògrafs el mitjà a través del qual informar-se sobre les distintes convocatòries de congressos, conferències, jornades o seminaris de caràcter geogràfic que periòdicament es celebren en el seu àmbit territorial.

A partir d'aquestes consideracions, la delegació balear del Col·legi de Geògrafs veu com el suport que presta a la tasca exercida pels geògrafs illencs, tant en el moment present com en aquell en què els futurs geògrafs s'incorporin a l'exercici professional dels seus coneixements, és ja una realitat que experimenta a diari, per tal com la comunicació entre els col·legiats i el col·legi és cada cop més freqüent,

sobretot la que es fa en forma de correu electrònic i, més recentment, la que es deriva del fet que el Col·legi de Geògrafs ha obert, l'any 2005, seu territorial a la ciutat de Palma. Com és d'esperar, aquest suport es tradueix, sens dubte, en la defensa i difusió de la Geografia com a disciplina preparada per a participar activament en el desenvolupament territorial i social de les Illes Balears. Com s'ha esmentat, doncs, una novetat rellevant ha estat l'obertura, en règim de lloguer, d'una seu o despatx propi que millora i facilita l'exercici de les tasques que corresponen al col·legi. Dins la seu, la junta directiva ha pogut posar en funcionament un servei d'atenció a la comunitat de geògrafs, organitzat en forma de torns setmanals segons els quals els membres de la junta atenen periòdicament, en horaris prefixats, les necessitats d'aquells. El lloguer de la seu –l'espai físic i la despesa econòmica que s'en deriva– és compartit amb la Societat Geogràfica de les Illes Balears.

## 2 - ACTES I REUNIONS

En la consecució dels seus objectius –resumidament, la consolidació del Col·legi de Geògrafs a les Illes Balears, la creació d'instruments d'inserció laboral per als joves geògrafs, la millora de l'accés dels professionals als serveis que ofereix el Col·legi i anàlisi de la problemàtica específica dels geògrafs professors d'ensenyament secundari i, finalment, la profundització i formalització de les relacions entre el Col·legi i la societat–, la delegació territorial ha intervingut en actes i reunions a les quals ha estat convocada, i els quals es detallen tot seguit:

En ordre cronològic, s'han d'esmentar les següents participacions:

- Dia 12 de febrer de 2005 es celebra a Alacant l'Assemblea General Ordinària del Col·legi de Geògrafs, amb l'assistència, en representació de la Delegació balear, de Lluïsa Dubon, presidenta, i Jaume Mateu, vicepresident.
- Dia 16 de febrer de 2005, Gabriel Alomar Garau, secretari de la delegació, participa en la reunió informativa convocada per la organització del Departament de Ciències de la Terra del VIII Coloquio y jornadas de campo de Geografía Urbana: Los procesos urbanos postfordistas, a celebrar entre el 19 i 21 de juny de 2006.
- Febrer 2005: Jaume Mateu, vicepresident de la delegació, i Miquel Coll, vocal, participen en la "Taula rodona per promocionar els estudis de geografia a la UIB", organitzada per l'Oficina d'Informació de la Universitat de les Illes Balears.

- Dia 4 de març de 2005, Lluïsa Dubon, presidenta de la delegació, intervé en la taula rodona del Congrés de Planificació Integral del Territori i el Turisme, i que duia per títol *Quin model territorial del desenvolupament turístic volem?*.
- Dia 17 de març de 2005 es celebra a l'edifici Sa Riera de la Universitat de les Illes Balears l'Assemblea General Ordinària de la delegació territorial del Col·legi de Geògrafs a les Illes Balears, amb l'assistència de cinc col·legiats, que en el torn obert de paraules obren debat sobre diverses qüestions.
- Abril 2005: Miquel Coll, vocal de la delegació, participa en la "Taula rodona sobre les sortides professionals dels estudis de Geografia", organitzada per la Universitat de les Illes Balears.
- Abril 2005: El Col·legi de Geògrafs participa, junatment amb l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de les Illes Balears i la Conselleria d'Educació, en l'homenatge a la catedràtica de didàctica de les ciències socials, Pilar Benejam, a través de distints actes: 1) La conferència de la professora Benejam al Club Diario de Mallorca sobre "L'educació en una societat de canvi", i 2) La II Jornada sobre l'ensenyament de les ciències socials a secundària i batxillerat, dia 21 d'abril, també amb l'assistència del Col·legi de Geògrafs, representat pel seu vocal d'educació, Miquel Coll, i per la presidenta, Lluïsa Dubon, que participà amb un breu parlament. La professora Benejam va fer una ponència amb el nom "Les habilitats psicolingüístiques a la Didàctica de les Ciències Socials. Treball pràctic". En ella, dissertà sobre el canvi en la concepció del coneixement al llarg del temps, estructurant la seva intervenció en torn a tres eixos bàsics, i recolzant-se en exemples pràctics. En primer lloc es demanà què entenem avui per coneixement, explicant que es tracta d'una reconstrucció personal –creat per persones que interpreten la realitat segons el seu context cultural, econòmic, social i polític–. La segona part de la ponència va ser una defensa de l'aprenentatge significatiu, és a dir de la manera com les persones que aprenen reconstrueixen i interpreten els coneixements en base a unes estructures mentals preexistents que estableixen relacions amb altres coneixements previs del subjecte. Pilar Benejam es demanà de quin tipus ha de ser aquesta educació, basada en la comunicació per desenvolupar la capacitat dels alumnes de plantejar preguntes, reunir informació, tenir capacitat per a reflexionar o de crítica i ser capaç de dialogar amb el coneixement i canviar quan es demostri oportú.

### 3 - CONVENIS DE COL·LABORACIÓ

- Dia 16 de febrer de 2005, la delegació balear del Col·legi de Geògrafs signa un conveni de col·laboració amb la Universitat de les Illes Balears (UIB), pel qual amb dues parts es comprometen a realitzar accions destinades a: a) el foment, a través del Col·legi de Geògrafs, dels mecanismes d'inserció laboral (borsa de treball, beques d'inserció laboral, programes de pràctiques) que actualment es troben en funcionament a través de la Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears; b) l'edició conjunta de material gràfic i audiovisual per promocionar la Geografia com a professió, en col·laboració amb la Fundació Universitat-Empresa i amb el Departament de Ciències de la Terra; c) la potenciació de la realització d'un programa de pràctiques en empreses per als alumnes dels darrers cursos de Geografia; i d) altres accions que puguin ser d'interès per a l'assoliment de l'objectiu establert, com puguin ser les jornades i seminaris monogràfics, la realització de cursos de postgrau o bé la participació en actes de promoció i divulgació de la Geografia en tots els seus camps d'actuació.
- Dia 25 de novembre de 2005, la delegació balear del Col·legi de Geògrafs i el Consell Insular de Menorca signen un conveni de col·laboració, d'acord amb el qual "el Consell Insular de Menorca comunicarà a la Delegació de les Illes Balears del Col·legi de Geògrafs aquelles actuacions per a les quals hagi previst realitzar la contractació externa dels serveis d'un geògraf, per tal que el col·legi en disegni un de capacitat en funció del tipus de serveis". Amb la intenció d'estendre les idees reflectides en el conveni esmentat a l'àmbit de l'illa de Mallorca, el Col·legi de Geògrafs va fer entrega, a càrreg del seu secretari, Gabriel Alomar Garau, i en visita no oficial, d'una còpia del document al Conseller de Medi Ambient i Natura del Consell de Mallorca, Miquel Àngel Borràs.

### 4 - ESCRITS I AL·LEGACIONS

El Col·legi de Geògrafs a les Illes Balears, tot continuant la tasca de redacció d'al·legacions i escrits, iniciada l'any 2004, que redundin en la seva implicació en les distintes problemàtiques de naturalesa territorial que afecten la societat balear, ha presentat els següents escrits:

- Amb data de 17 de gener de 2005, la delegació balear de Col·legi de Geògrafs presenta al·legacions al projecte de traçat i Estudi d'Avaluació d'Impacte Ambiental de la Línia Metropolitana PALMA – UIB.
- Amb data de 20 de maig de 2005, la delegació balear del Col·legi de Geògrafs presenta les "Aportacions del Col·legi de Geògrafs al projecte pel qual es crea el Registre Balear de Cartografia i el Sistema d'Informació Territorial de les Illes Balears".

## 5 - ESPAI WEB

La plana web de la delegació balear del Col·legi de Geògrafs ([www.geografos.org/baleares](http://www.geografos.org/baleares)) ha continuat exercint la seva funció fonamental de servir de butlletí digital a través del qual els geògrafs en general i els col·legiats de les Illes Balears en particular tenen al seu abast la informació sobre les activitats desenvolupades per la delegació, com de les notícies generades per la mateixa, així com de les ressenyes i notes informatives de caràcter intern que el Col·legi de Geògrafs ha de posar en coneixement dels col·legiats.

Operativa des del mes de maig de 2004, amb una freqüència setmanal d'actualitzacions com a mitjana, la plana web ha incorporat, l'any 2005, dues seccions específiques de consulta: una (Borsí de treball) destinada a recollir les sol·licituds d'incorporació al borsí de treball posat en marxa per la delegació, així com a anunciar i difondre entre els col·legiats les ofertes de treball que hi ha arribat, i altra (Visat de projectes) destinada a allotjar la informació i la documentació necessària per al servei de visat de projectes iniciat definitivament l'any 2006. Per altra part, a través de la mateixa plana web, la delegació balear del Col·legi de Geògrafs ha difòs convenientment la creació de la figura de precol·legiat, destinada a possibilitar la col·legiació, en condicions específiques, dels estudiants que encara no han assolit la condició de llicenciat en Geografia.

## 6 - PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

L'objectiu de projecció social del paper del geògraf com a agent actiu de participació en el desenvolupament social i territorial dins l'àmbit balear, s'ha vist correspost, novament, en forma de presència als diferents mitjans de comunicació, tant per mitjà de notícies aparegudes

als diaris informant sobre els actes de presentació institucional del Col·legi de Geògrafs a les Illes Balears, com per mitjà d'entrevistes i intervencions televisives i radiofòniques. Igualment, el vicepresident de la delegació balear, Jaume Mateu, ha vist publicada al Diari de Mallorca la carta que dirigí amb el títol "El geògraf, professional del territori". Per altra part, el mateix diari publica, el dia 16 d'abril de 2005, un article d'opinió redactat per l'antropòleg i professor de la Universitat de les Illes Balears, Camilo José Cela Conde, que duu el títol –ben descriptiu– de "Geógrafos". Altrament, dia 20 de febrer de 2005, Lluïsa Dubon, presidenta de la delegació, intervé en entrevista radiofònica a Punt Ràdio, dins l'espai *Balears fa ciència*. El dia 24 del mateix mes, Lluïsa Dubon intervé novament en entrevista radiofònica a la Cadena Ser.

La relació de titulars de mitjans de difusió escrita en els quals es fa ressó de les accions desenvolupades pel Col·legi de Geògrafs, es resumeix com segueix:

- Diario de Mallorca, 18 de gener de 2005: "Los geógrafos piden que el metro se prolongue dentro del Campus".
- Diari de Balears, 17 de febrer de 2005: "Els alumnes de Ciències de la Terra accediran a pràctiques en empreses".
- Última Hora, 6 de març de 2005: "Un grupo de expertos debate sobre la planificación integral del territorio y el turismo".
- Diario de Mallorca, 16 d'abril de 2005: "Los geógrafos reclaman un nuevo plan de movilidad por la implantación del Metro".
- Dia 14 de juny, Jaume Mateu, vicepresident de la delegació balear del Col·legi de Geògrafs, intervingué en el debat televisiu de TVE-Balears sobre la nova llei d'espais naturals protegits.